

Hvor ble det av drømmen om et helt annerledes museum?

ROCKSAGT: Det var krangling og styr da Norge skulle få et nasjonalt museum for populærmusikk. Det er ikke like mye leven rundt Rockheim nå.

Neste sommer vil det være 15 år siden Rockheim åpnet sine dører på Brattør.

I starten hadde de selskap med to regionale senter for populærmusikk, i Namsos og Oslo. Fra 1. januar 2025 er det bare Rockheim igjen.

I Terje Nilsen personlige historiebok «Va det berre ein drom – Historien om Rockheim» er det lagt til rette for å mimre tilbake til både den heftige striden som gikk forut for valget om Trondheim som lokasjon for landets museum for populærmusikkens historie – og i tiden da museet fant sin form. Flere ganger under lesing har jeg tenkt «oi – sånn var det, hvorfor er det ikke sånn lenger nå?», og like mange ganger «Var folk virkelig så naive?».

Direktører har kommet og gått, det er nok Terje Nilsen som har vært den mest tydelige enkeltperson i Rockheim, som fortsatt er Norges nasjonale museum for populærmusikk fra 1950-tallet og fremover.

Nå er også han i pensjonistenes rekke, men han har ikke gått i hi. Han jobber med rockhistoriske prosjekter, blant annet plateutgivelser, og mye av tiden har nok gått med til å skrive Rockheims historie med fokus på sin egen rolle og egne tanker.

Det er blitt en tiltalende bok – full av foto og illustrasjoner fra tilblivelsen og utviklingen av Rockheim, krydret med minner fra andre bidragsytere.

Det bør også nevnes at det er et bokprosjekt det ikke er helt enkelt å bli klok på. Boka er full av detaljer om samtlige arrangementer og utstillinger, som om den skulle være en offisiell historietegning av museets utvikling. Denne fremstillingen tar mange omveier og mister tempo gjennom at forfatteren henfaller til detaljer om det

museet handler om – altså norsk pophistorie. Historie-skrivningen kan også bli plutselig avbrutt av et stikk mot museets ledelse; og alt er dandert med korte bidrag fra inviterte artister og bransjefolk. De har skrevet hilsninger til forfatteren som anerkjenner hans arbeid for å dokumentere, bevare og formidle norsk populærmusikkens historie.

Den hyllesten er det ikke vanskelig å være med på. Nilsen var Rockheims første ansatte og hans arbeid med utstillinger som pm Jahn Teigen, norsk visehistorie og Patti Boyds foto for å nevne tre. Hans signaturstempel på Hall Of Fame-utdelingene og ikke minst hans arbeid med gjenstandssamling er også viktige bærebjelker i Rockheim.

Om man godtar premisene, at dette er Terje Nilsens personlige historie rundt Rockheim, er «Va det berre ein drom» en finfin bok. Den minner oss på tider som var, og stiller noen viktige spørsmål om hva Rockheim burde være.

Terje Nilsens kritikk mot Rockheims utvikling de siste årene er delvis fundert gjennom enkeltepisodes og det finnes garantert flere sider av arbeidskonfliktene som åpenbart har vært der. Men de grunnleggende spørsmålene består:

Nilsen siterer Rockheims to første direktører, Arvid Esperød og Petter Myhr, henholdsvis på at Rockheim skulle være noe ganske annet enn et hvilket som helst museum og at på Rockheim skal det skje noe hver dag. Det var visjonene den gang.

Terje Nilsen var nok den mest markante pådriveren for bransjekontakt, den som sørget for at Rockheim i hans periode hadde aktiv dialog og samarbeid med bransjen den skulle dokumentere.

Om man tenker på hvor mye som skjedde i starten, og på hvordan Rockheim Hall Of Fame-utdelingene ble tenkt og formidlet, er det en slående kontrast til hvordan Rockheim fremstår nå. Man strevde åpenbart med å finne formen på Hall Of Fame, prøvde og feilet. Det

var sikkert kostbart – men det var alltid sus over det. Det var skikkelige hyllester til populærmusikkens nestorer. Det er fint å tenke på at såpass mange rakk å få den hyllesten før sin død, som Pussycats frontmann Sverre Kjelsberg, Jahn Teigen, Lillebjørn Nilsen, Nora Brockstedt, Anne Grete Preus, Ole Paus og bransjeveteraner som Barry Matheson og Harald Are Lund.

Etter et års pause ble Hall Of Fame-utdelingen gjenopptatt i 2023. Men det er ganske grå greier nå. Det samtaleprogrammet på NRK nå i høst mellom Tromsø-innovatorene

Bel Canto og Røyksopp og veteran Bjørn Eidsvåg kunne vært helt OK som bakgrunnsprogram før eller etter selve festforestillingen. Men som selve hovedprogrammet? Det er ikke lenger sus over Hall Of Fame, så mye er sikkert.

Det var nesten parodisk, nei forresten det krysset virkelig over grensen til parodien, hvordan alle norske byer av en viss størrelse rundt 2010 hadde hver sin kampanje for å huse det nasjonale museet for pop og rock. Hovedkonkurransen var likevel mellom Oslo og Trondheim, med Namsos som en

regional outsider. Diskusjonen fulgte tradisjonelle spor. Hvorfor skal alt ligge i Oslo? Og kontra: Det er i Oslo hele bransjen holder til, det er der folk er – hvorfor legge det i en avkrok?

Det var ikke måte på hvor mye man ønsket seg pophistorisk museum. Kritiske røster om hvor relevant det kom til å bli og hvor stor interessen ville være, druknet i begeistringsrusen.

Det endte med Trondheim, men Oslo ville også ha, og fikk sitt eget regionale museum. Namsos ville også ha, også de fikk sitt regionale museum.

Nilsen dokumenterer godt hvordan det skapte forvirring, at mange sentralt plasserte trodde Oslo var det nasjonale og ga sine historiske gjenstander dit i stedet for Trondheim. Han antyder at denne forvirringen ble brukt aktivt for å sikre seg gjenstander som burde vært i Trondheim.

Popsenteret i Oslo ble et riktig fint museum. Men som det ser ut nå, ender ikke historien godt for senteret. Der blant flere kulturinstitusjoner bestemt nedlagt i Oslos massive runde med kulturkutt. Over nyttår 2025 eksisterer ikke lenger

Popsenteret. Hva skjer med samlingen, legges ned på lager i påvente av ny åpning – er Rockheim på banen på deler av samlingen?

I Namsos skulle man først og fremst jobbe pedagogisk. Men lokale krefter ville helst skape et praktisenter som dokumenterte trønderrocken – så det gjorde de, men de komplikasjoner og etter hvert (nesten)nedleggelse det medførte.

Trond Giske (som harskrevet et uvanlig tannløst forord til ham å være til denne boka) var kulturminister i årene da dette ble bestemt, og er nok selve hovedårsaken til at museet endte i Trondheim.

Hvem som har hovedansvar for at museet fikk navnet Rockheim, vet jeg ikke. Men det var ikke så veldig smart. Navnet er toft og ordspillet morsomt, men presise navn er alltid bedre enn de som morsomme. Navnet Rockheim skapte fra første dag forvirring. Museet jobber med populærmusikk i vid forstand; Alf Prøysen, Søstrene Bjørklund, Kjell Karlsens orkester, Ole Ivars, Nora Brockstedt, Jan både Garbarek og Eggum, alle hører naturlig hjemme, men de assosieres ikke til rock. Dizzie Tunes var forvirret da de ble innlemmet i Rockheim

Hall of fame; de oppfattet ikke seg selv som spesielt rocka.

Men hva skjer så i Trondheim – klarer de å beholde interessen og relevansen for det nasjonale museet?

En av hovedårsakene til at Rockheim ble lagt til Trondheim var det faglige miljøet på Ringve Musikkhistoriske museum. Rockheim har alltid vært en del av Ringve – men nå, blant annet med felles direktør, er det mer tydelig underbruk av Ringve.

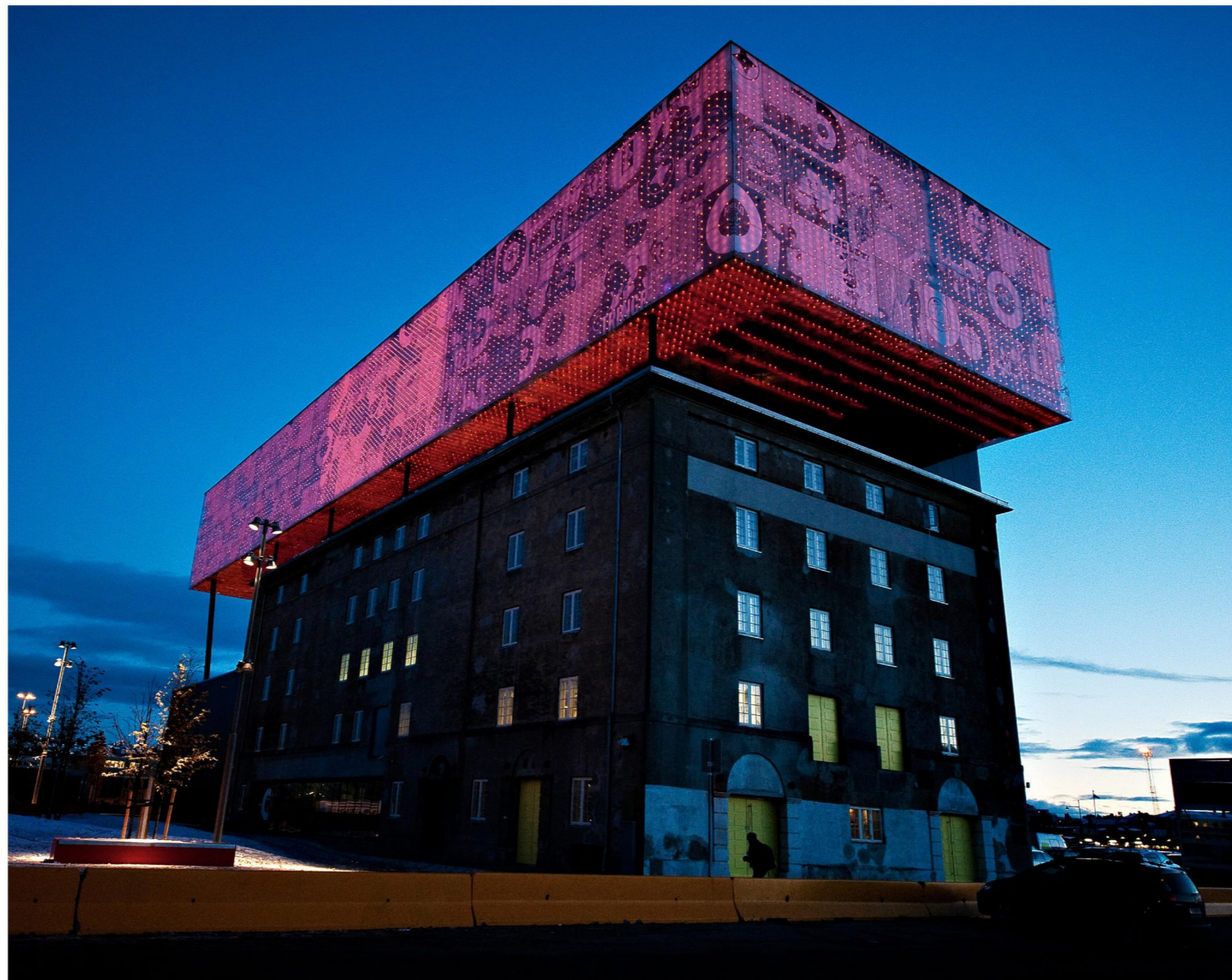
Vi har ingen grunn til å betvile at det jobbes godt med det museumsfaglige mandatet og ansvaret. Det er heller ikke

sånn at huset ikke blir brukt til arrangementer, det hender det skjer ting der.

Men er det et virkelig levende museum og senter for populærmusikk, slik som man drømte om at det skulle bli? Og går utviklingen i riktig retning?

Der har Terje Nilsen noen poeng som godt kan luftes videre.

OLE JACOB HOEL
ole.jacob.hoel@adresseavisen.no

Rockheim er markant i bybildet – men er innholdet spennende nok? FOTO: VEGARD EGGEN

Da næringsminister Trond Giske sammen med kulturminister Anniken Huitfeldt og Rockheim-sjef Arvid Esperød under den offisielle åpningen av Rockheim 5. august 2010. FOTO: TERJE VISNES

Blant mange som har donert gjenstander er Lars Gisnås (til venstre) som her gjennomgår sin plakatsamlingen med Terje Nilsen. FOTO: KJELL A. OLSEN